

Europa Nostra

Преди 36 години едно поредно голямо наводнение във Венеция дава началото на организация, която и днес се бори за опазване на културното и историческото наследство. Тогава, в Италия, група архитекти и художници създават Our Italia, която по-късно става Italia Nostra. В началото членовете на сдружението искали да опазят архитектурното богатство на Венеция, историческия център на Рим и наследството в другите градове в Италия. Години по-късно идеята им вече се разпростира в цяла Европа, която осъзнава, че богатството, оставено от предишните поколения постепенно се руши и изчезва. Ражда се Europa Nostra. В международен план тя е представителство на 250 неправителствени организации, които работят в 45 страни и се стремят да опазят културното и историческото наследство. В началото на 2006 г., Europa Nostra е избрана за координатор на общата инициатива на Съвета на Европа и Европейската комисия Европейски дни на наследството.

И тази година ще бъдат отличени най-добрите постижения в областта на опазването на културното наследство. Наградата Европа Ностра се дава за различни дейности, като реставриране на паметници и сгради, адаптирането на стари сгради към новите нужди на съответната общност, популяризиране на археологически обекти. Най-често носители на приза са архитекти, художници-занаятчии, доброволци, училища, регионални общини, собственици на културни обекти и медии.

Ежегодната награда за културно наследство на Европейския съюз е основана през 2002, като част от програма „Култура 2000“. Целта на конкурса е да стимулира запазването му, както и да подобри обмена на знания и опит в Европа. Призът се връчва в четири категории: консервация и подобряване на културното наследство; научни изследвания; хора или организации с принос за консервацията на културното богатство; и образователни инициативи за съхраняване на културното наследство.

В конкурса могат да участват граждани на страните от ЕС, на държавите, които кандидатстват за членство в организацията, както и хора, живеещи в Исландия, Норвегия и Лихтенщайн. Право да кандидатстват имат гражданите на всички останали европейски страни, като те могат да получат медал или диплома, но не и парична награда. Участниците могат да бъдат специалисти по консервация/реставрация, собственици, публични институции или неправителствени организации. Всички наградени кандидати получават сертификати и съответно награда, медал или диплома. Предвидени са и шест парични награди от по 10 000 евро за най-изявените участници.

Крайният срок за кандидатстване за Европа Ностра изтече на 1 октомври. Сред критериите, които носят най-голям брой точки за определяне на победителите в отделните категории са високо качество на изпълнение на реставрациите на съответните обекти, проведени научни изследвания, запазването на културната и социална стойност на обекта, както и неговата автентичност. Кандидатстват

както малки, така и големи проекти, както регионални, така и национални и международни проучвания.

Първата категория е ОПАЗВАНЕ

В нея се състезават проекти с постижения в областта на опазване и подобряване на културното наследство в следните области:

- Единични сгради или групи от сгради в селска или градска среда.
- Промислени и инженерни съоръжения и обекти.
- Културни пейзажи: исторически паркове и градини, области на културата или рекламата.
- Археологически обекти, включително и подводна археология.
- Произведения на изкуството и колекции: колекциите с художествено и историческо значение или стари произведения на изкуството.

Втората категория е ИЗСЛЕДВАНИЯ

В нея се състезават разработки, които са довели до конкретни резултати в областта на опазване и подобряване на културното наследство в Европа, но не са обхванати в разделите на категория „опазване”.

Категория III е посветена на дейности, извършвани от физически лица и организации, които в продължение на дълъг период от време демонстрират постижения в областта на защита, опазване и подобряване на културното наследство.

Последната категория, в която се връчва наградата Европа Ностра, е за инициативи, свързани с образование и обучение за опазване на културното наследство, както и за програми за повишаване на осведомеността за културното наследство.

В годините от създаването на приза Европа Ностра има и българска следа. Фондацията „Левентис” е носител на наградата през 2008 година за особено голям принос в реставрирането и опазването на Костницата в Бачковския манастир, Античния римски театър в Пловдив, църквата “Свети Стефан” в Несебър и църквата в Бобошево.

<http://www.europanostra.org/>